

A ipsum, & omne tale, cum intellectus posuerit ipsum existēs per te absque eo, quod aliud largiatur ipsi permanēt, & eternitatem, necesse est ut ita sit de finitate sua permanēt, sicut est de finitate sua actionis, & ideo necesse est, in intellectu, esse potentia largienti ipsi permanētam eternam quae admodū largitur ei p̄priū sua actione, quae est eternitas inter ceteros motus, f. motu locale in circuitu, & figuram, p̄priū isti motu &c. Ecce bone Deus quo uiri grauiissimi defecerunt in re clarissimā nā manifeste colligit de mēte Auer. In dīcto loco, q̄ tamēt̄ subtūlitas orbis nō possit definiri p̄ corruptionē, quia est subtūlitas simplex non cōposita ex mā, & forma, sicut corpora grābilis, & corruptibilia, nihilominus ista subtūlitas orbis est finitā actionis necessariā, ga habet dimētiones terminatas, & ideo tale si fuerit ex nō p̄ se, i. solitaria, ita q̄ intellectus circūscritab̄ ipsum ab intelligentia, ga intellectus natus est dividere adūnatā in esse, ut dicit ipse. 2. Meta. cō. 39. tunc ita erit de sua permanētā, sicut est de potētā, uult igitur q̄ realiter depēdet in suo esse, & quo ad subtilitāb̄ intelligēta, sicut & motus, unde mirū est de iustis uiris qui nūntiūt de mēte eius tenere solit celi motu depēdere ab intelligentia tanq̄ à cā efficiētē, & nō quo ad subtilitātē, cū ista op̄ione Auer. ad literā intendat ibi reprobare, unde pp̄ hoc dicit se fecisse digressionem in illo loco, & hæc sunt uerba eius. Vnde uidemus

B cœlesti habere unā virtutē non tm̄ mouentē oīa, sed agentē, & conseruantē, sicut est dispō in corpore hoīi, & in corpore factō pp̄ finē p̄priū, finis enim significat agēs significatione necessaria, sicut motū signat mouēs, sed in genere agētū quodā est prius tempore acto, & est ē quod sit in sphera illius mīst̄i, & istius agētē, & aīt. Q uoddā uero est prius nūllit, & tēpōre, & et orbis q̄ sequitur rēpus, & cui accedit, & agēs orbē, i. facies ipsum in diffīlōibus necessariis in inueniēdo finē, ppter quē fuit, & cū hoc ignorauerit qdā de op̄ione Aris, dixerunt ipsum nō dicere cā agētē, sed cā mouentē tm̄, & illud fuit ualde absurdum, & nō est du bium in hoc, & quod agēs ipsum est mouēs ipsum, quod enim mouet ipsum motu p̄prio illi est illud, quod largitur ei primo dispōnes per quas acquirit motu p̄priū, & illa ueritas est illa quā laudat Aris, in multis locis sui libri de Cœlo & mū, & iudicat ipsum esse nobiliorē cœlo, & altiorē, & iam nos induxit amor explanandi hoc facere digressionē à principali, q̄ declarat̄ corporis cœlestis, quod est de coro tanq̄ corpus de anima. Nec ualeat expō Gregorij, & Ioan. de Bachōne, in hoc, quod ex iſis uerbis colligitur, quod ut scribit Cōmen. 4. Cœli, cō. 1. agēs dupl̄ potest finis, p̄ proprie, & sic est illud, quod transmutat materiā de potētā ad actū, & quod est principiū, unde motus, & sic est cā per se distīncta cōtra tria alia genera cauſar. Alio mō sumit agēs improprie, & similitudinare, & sic oē quod est cā pp̄ quā aliquid est tale, uel tale potest dici agens, & dicitur facere, uel agere illud sic, uel sic, & hoc modo, & forma, & finis potest dici agēs respectu eius cuius est forma, uel finis, forma enim subtūlitas alii cōsiderant est cā, ppter quā talia, uel talia ac cōsiderant p̄pria cōsequātur ipsum, sicut forma ignis est cā, q̄ ignis fit leuis, & succus, & calidus, & quod fibi cōspēt̄ mō ueri localiter sursum, & sic de ceteris aliis accidētibus eius p̄prios, similiiter finis est cā, ppter quā quod est ad finē est tale, aut talē, unde secundū alii, & alii finē rei, res ipsa aliter, & aliter est dispositio, ut patet. 2. Ph. Et hoc etiā cōsiderat̄ est, alioq̄ de forma, & fine dici, & agunt, uel faciunt, unde di camus, q̄ forma hoīis facit hoīem effet talis figura, & talū membra, & huiusmodi, & similiiter dicimus de fine. Ex his ad p̄positū dicendū, q̄ non est intentio Cōmen. q̄ intelligita agēt orbē primo modo, & p̄duciū, & proprie, sed fe cōdū mō tm̄, & similitudinare, & sicut forma, uel finis diciēt agere. Ad cuius intellectū est sciendū, q̄ intentio Cōmen. ut pater, fuit q̄ corpus cœleste effet subtūlitas simplex nō composta ex materia, & forma, nec tm̄ est materia propriē dicta cum nō sit in potentia ad formā, sed est materia in actu, nec effet natura forma, oīs enim forma naturalis est princi pium aliquicū operationis, & motus naturalis, & fuerit dis positionū naturaliū. Corpus autē cœleste ex se nō est prin

cipium alienius motus naturalis nō quidem redi, quia non est grāve, neq̄ leue, nec circularis, cum iste sit propriū ani mā, ut ibi dicit, & cū ipsū cœlū habeat propriū motū, cœlū circularem qui est motus animā, & p̄priā figurā aliaq̄ appretiates quā nulli cōveniunt nisi ex forma, cōcludit Cō. q̄ corpus cœleste est quasi materia aliquicū formē, q̄ est genēris animā, & hæc est intelligentia mouēs ipsum. hæc autē intelligentia se habet ad corpus cœleste, sicut forma materiales ad suas materias, quantū ad aliqua similiter, & quantū ad aliqua dissimiliter, formē nāq̄ materialēs cū habeant materiā quā est de potētā pura, nec est actu aliiquid entū, perficiunt eā, & cū ipsā cōstituunt aliiquid em determinatū, uer. ignē, aut terrā, aut aliiquid aliorū. Item cū tales formae adueniunt materiæ mediatis dimētionibus diuiduntur diuisiōnē subiecti, & materiæ, & cōstituuntur per earū materias, neutrā autem horū cōveniunt intelligentia resp̄etu cœlū, non enim cōstituunt cū ipso aliiquid per se unū hu ius aut illius speciei, cū corpus cœleste non sit materia que sit in potētā, sed est ens in actu, unde dignius dicitur subiectum q̄ materia, ut dicit. Itē intelligentia nō unitur cœlo me diuibut dimētionibus, & ideo nō diuiditur diuisiōne corporis cœlestis, & per cōsequēns non cōstituuntur per ipsum, non enim exīfit in eo, nec in diuisibili, nec in indiuisibili, ut dicit Cō. 1. & 2. Cœli. Rursum formæ materialēs sunt de terminata magnitudinē, & quantitatē in materia, ut dicit. 1. Cœli. Item determinata actionis, & motus p̄priū, ut ibidē cō. 19. & 24. idēm qdā sunt causa determinatae figuræ, & formæ uiuenti, sicut patet per eundē. 1. Cœli, & 1. de Anima. Iū sunt causa corpori permanentis debitæ, unde secundū q̄ corpora habet alia, & alia formā, & alias, aliasq̄ dispositiones proprias cōvenientes formā, sic plus, & minus durant inesse, sic etiā uidemus, q̄ forma conferuat suū subiectū propriū inesse, unde ea corrupta corrūpuntur. 3. cor pus, & eius dispositio, ut patet in corporibus Animaliū, & in oībus istis, non cōveniunt forma abstracta, i. intelligentia cum formis materialibus, nā corpus cœleste præcisē ratio ne sua corporatē nō determinat sibi motū circularē, cū iste sit propriū animā, ut dicit est, neq̄ hanc aut illā figuram, cū sola animata habeant naturaliter figurā terminatā, ut uidemus ad sensū, ut dicit Cōmen. 2. Cœli, cō. 6. neq̄ etiam tantam, aut tantā magnitudinē, & cā de aliis, sed omnia hæc sibi proueniunt à sua forma, quae est intelligentia, unde in de Substantia orbis, cō. 2. quia declarat̄ est, hoc corpus est in generabile, & in incorruptibile, apparet, & neceſſit̄ est, ut sit corpus simplex nō cōpositum ex materia, & forma, & quā est individuū demonstrat̄ in actu, & habet unā figuram, & omnia ista sunt in corpore per naturā, & sunt in corpore, ppter formā, neceſſit̄ est, ut hoc corpus cœleste sit materia animaliū cœlestis, quā mouēt circulariter ex se, & deinde de recta uerba supra adduicta per me, ex quibus inquit. Omnia patet, q̄ dī dicit cœlū habere uirtutē agēs, tem ipsum non intelligit eam esse agētem proprie per modū efficiētē, sed similitudinare per modū finis, seu forma, unde dicit, q̄ nulla est differēta in hoc uirtutis affīnitate in corpore qualibet. 3. c. siue illud fuerit generatū, siue nō, omnē enim formā uocat actū respectu sui corporis, & constat, q̄ non potest intelligi, quod efficiat propriū corpus. Item inquit in authoritate per eos allegata dicit, sicut est dispositio facta in corpore hominis, & corpore factō propter finem propriū. Cōstat autem, q̄ anima hominis non agit propriū suū corpus, sed tantū dicitur agere ipsum in diffīlōibus necessariis, & illas sibi largiū determinat̄, & exigēt̄. & iterum infra cū dicit, q̄ est agēs orbē nullo interposito, q̄o intelligat exponens se dicens, faciens. Lipsum in diffīlōibus necessariis in inueniēdo finē, ppter quē fuit, secundū enim exigētām propriū finis qui est eius mo tus largit̄ sibi, p̄prias dispositiones, & hoc est illud agēs, quod dicit finē significare significationē necessaria, quod etiam claret amplius in eo quod subdit, post q̄ agēs ipsum est mouēs ipsum, qualiter enim intelligat ipsum esse agēs fine media, aliquo exponit̄ dīcēs, quod enim mouet illud motu proprio illi, est illud quod largit̄ ei dispositiones

Theorema.

K. iiij